

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูของโรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 436 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูของโรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp.607-610 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 210 คน คน แล้วดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการเทียบสัดส่วนของประชากรในแต่ละโรงเรียน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ลำดับที่	ชื่อสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ กลุ่มตัวอย่าง
1	เจ้าพระยาวิทยาคม	60	29	13.81
2	นนทรีวิทยา	90	43	20.48
3	ยานนาเวศวิทยาคม	80	38	18.10
4	วัดสุทธิวราราม	128	62	29.52
5	สตรีศรีสุริโยทัย	78	38	18.10
รวม		436	210	100.00

ที่มา: สำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2, 2556

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Checklist) ประกอบด้วยเพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแบบลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยลักษณะของภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 7 ด้าน ได้แก่

1. การทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง
2. การที่ผู้นำแสดงเป็นแบบฉบับที่เป็นผู้นำตนเอง
3. การกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง
4. การสร้างรูปแบบความคิดในทางบวก
5. การอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง
6. การสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง โดยการสร้างคณะทำงาน
7. การอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแบบลิเคิร์ต (Likert) ประกอบด้วยพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการบริหารวิชาการ
2. ด้านการบริหารงบประมาณ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล
4. ด้านการบริหารทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำ (Super leadership) ตามแนวคิดของแมนซ์และซิมส์ (Manz & Sims, 1991, p.33) และพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหา

2. ศึกษาแนวทางการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบความคิดการวิจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ (Super leadership) ตามแนวคิดของแมนซ์และซิมส์ (Manz & Sims, 1991, p.33) และพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

จากนั้นนำผลการพิจารณาให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหรือค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยข้อคำถามจะต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไปจึงจะใช้ได้ หากข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.6 ให้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขหรือตัดทิ้งตามความเหมาะสม สำหรับแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าดัชนีความเที่ยงตรงเนื้อหาหรือค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.6-1.00

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสอบถามที่ได้นำเสนอให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาฯ พิจารณาอีกครั้ง

6. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 30 คน จากนั้นนำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp.202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.986

7. นำผลการทดลองใช้เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรพิจารณาอีกครั้ง

8. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำแบบสอบถามที่ได้ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากสำนักงานโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อ ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 2 และผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 210 ชุด ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ พร้อมแนบหมายเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืน โดยผู้วิจัย จะติดตามเก็บแบบสอบถามจากผู้เก็บรวบรวมแบบสอบถามของโรงเรียนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์คืนมาทั้งสิ้น 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ และระดับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในภาพรวมและรายด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของข้อมูล ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำเหนือผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเหนือผู้นำอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเหนือผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเหนือผู้นำอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำเหนือผู้นำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

เกณฑ์ในการพิจารณาความสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้

± 0.81 ถึง ± 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

± 0.61 ถึง ± 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง

± 0.41 ถึง ± 0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

± 0.21 ถึง ± 0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

± 0.00 ถึง ± 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตร

$$\text{สูตร } P = \frac{n}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	n	แทน	จำนวนที่ต้องการหาค่าร้อยละ
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ประกอบด้วย

2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการวิเคราะห์ IOC (Item Objective Congruence)
5. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
6. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ จำแนกตาม เพศ อายุและระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)
7. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ จำแนกตาม เพศ อายุและระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)